

รากวัฒนธรรม อาหาร

ระดับการคัดสรร

อำเภอ

1. ชื่ออาหาร

ชื่อหลัก : ข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต

ชื่ออื่นๆ เช่น ชื่อภาษาถิ่น (ถ้ามี):

2. แหล่ง

ชุมชน อำเภอ บางสะพานน้อย ตำบล ทวายทอง

3. ประเภทอาหาร

3.1 หมวดย่อย อาหารพื้นถิ่น

3.2 ลักษณะ คาว

4. ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ) /อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น) /ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ

ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ)

บ้านกำมะเสน อำเภอบางสะพานน้อย มีอาหารท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนมากมาย และมีบุคคลที่เป็นปราชญ์และมีความรู้เรื่องอาหารพื้นเมืองอยู่มากมาย ประธานกลุ่มอาหารท้องถิ่นบางสะพานน้อย นางอรพิน แก้วสุกษ์ เริ่มต้นการทำอาหารท้องถิ่น เช่น ข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต น้ำพริกมะขาม ปลากระเบนผัดหวาน ฯลฯ โดยทำให้รับประทานในงานบุญต่างๆ และงานประชุมของหมู่บ้าน

ด้วยรสชาติอาหารที่มีรสชาติอร่อย มีอัตลักษณ์ จึงเป็นที่นิยม และได้ดำเนินการขอขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า OTOP และผลิตจำหน่ายในชุมชน ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี โดยเริ่มต้นจากการทำข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต น้ำพริกมะขาม น้ำพริกมะพร้าว และอื่นๆ อีกมากมาย โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่สามารถหาวัตถุดิบได้ภายในท้องถิ่น และได้รวมกลุ่มสมาชิกเข้าร่วมลงหุ้น เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์

โดยปัจจุบันมีสมาชิก จำนวน 40 คน มีการออกร้านจำหน่ายสินค้าในชุมชน และงานภายในอำเภอมากมาย อีกทั้งยังได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรสอนการทำอาหารทั้งภายในและภายนอกอำเภอเป็นจำนวนมาก และปัจจุบันได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางสะพานน้อย เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่ม อีกทั้งยังได้รับสนับสนุนงบประมาณจากอำเภอบางสะพานน้อย ในการพัฒนาศูนย์จำหน่ายสินค้า และพัฒนาโรงเรือนเพื่อการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ออย. และ มผช. เพื่อสร้างคุณภาพและมาตรฐานให้กับผลิตภัณฑ์ต่อไป

อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น)

ใบกะพ้อที่ใช้ห่อปัจจุบันหายาก เพราะมีอยู่น้อยในชุมชน ได้รับได้มีแนวคิดในการอนุรักษ์ โดยร่วมกันปลูกต้นกะพ้อ และนำใบมาขายให้กับกลุ่ม ถือเป็นสร้างรายได้ให้กับสมาชิกของกลุ่มอีกทางหนึ่ง กลุ่มอาหารท้องถิ่นบางสะพานน้อยยังเน้นการดูแลสุขภาพ สูตรข้าวต้มใบกะพ้อแบบชีวจิต โดยการนำพืชสมุนไพรมาเป็นส่วนผสมสร้างคุณค่าให้ข้าวต้มใบกะพ้อ และได้รับการตอบรับจากชุมชนเป็นอย่างดี โดยทางกลุ่มได้มีแนวคิด

ให้สมาชิกหาแหล่งจำหน่ายสินค้าด้วยตนเอง ใช้ชื่อว่า “หนึ่งสมาชิกหนึ่งร้านค้า” เพื่อเป็นการสร้างรายได้และสมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ข้าวต้มใบกะพ้อ ถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบการผลิตที่มีในชุมชนทั้งสิ้น อีกทั้งยังเป็นข้าวกะพ้อชีวจิต ที่เน้นการรักษาสุขภาพของผู้ที่ได้รับประทาน

ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ รสชาติหวาน หอมอร่อย และมีส่วนผสมที่เป็นสมุนไพร ทานแล้วมีประโยชน์ ต่อสุขภาพร่างกาย

5. องค์ประกอบของอาหาร (สูตร)

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

1. ข้าวเหนียว
2. น้ำตาลทราย
3. มะพร้าว (กะทิ)
4. เกลือ
5. ธัญพืชชนิดต่างๆ

6. วิธีการ ประกอบอาหาร (บรรยายพร้อมแนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า 10 ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบที่ปรับประยุกต์ และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี จำนวน 1 แผ่น)

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบดั้งเดิม

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบปรับประยุกต์(ถ้ามี)

1. แช่ข้าวเหนียวในน้ำสะอาด ประมาณ 1 ชั่วโมง
2. นำข้าวเหนียวมานึ่ง ประมาณ 30 นาที
3. นำน้ำกะทิ น้ำตาลทราย เกลือ มาตั้งไฟพอเดือด และวางพักไว้
4. นำข้าวเหนียวที่นึ่งแล้วมาใส่น้ำกะทิที่วางพักไว้
5. ผัดข้าวเหนียวที่ผสมกับน้ำกะทิแล้ว ประมาณ 5 นาที และใส่น้ำธัญพืช เช่น น้ำอัญชัน น้ำมัน ตามต้องการ
6. นำธัญพืช เช่น เผือก ถั่วแดง ลูกเดือย ฯลฯ ใส่เพิ่ม ผัดให้เข้ากัน พักไว้ให้เย็น
7. ห่อด้วยใบกะพ้อ จัดช่อให้สวยงาม ใช้เตาถ่านในขั้นตอนการนึ่ง และ ผัด ควบคุมปริมาณความร้อนได้สม่ำเสมอ และใช้ธัญพืชเป็นส่วนผสม

(แนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิม และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

(แนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่ปรับประยุกต์ และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต

ข้าวต้มใบกะพ้อชีวจิต

7. การสร้างงานและรายได้

7.1 มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณ พร้อมแสดง สถิติและจำหน่ายในโอกาสต่างๆ
มี

(ระบุเหตุผล)

แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

-เลขที่ 6/1 หมู่ที่ 2 ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 70140

-ศูนย์บริการทางหลวงเขาโพธิ์

-ศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนบ้านปากคลอง (ท่าเทียบเรือเกาะทะเล)

-ร้านค้าในเขตชุมชนอำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย

-การออกร้าน งานในอำเภอบางสะพานน้อย การเป็นวิทยากรสถิติผลิตภัณฑ์นอกพื้นที่

7.2 การสร้างงานและรายได้ (ต่อครอบครัว/ชุมชน)

มี บาท/เดือน

8. ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

กลุ่มอาหารท้องถิ่นบางสะพานน้อย

ชื่อ และที่อยู่ของร้านจำหน่ายอาหาร

นางน้ำอ้อย คงแก้ว เลขที่ 6/1 หมู่ที่ 2 ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

เลขที่ 6/1 หมู่ที่ 2 ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โทรศัพท์ 08-9299-7249 โทรสาร

E-mail

9. รางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ (ระบุชื่อรางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ หน่วยงานที่มอบ ปีที่ได้รับ)

-

10. ผู้เรียบเรียงข้อมูล/ ผู้บันทึกข้อมูล/ รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้อง
ของข้อมูล

ผู้เรียบเรียงข้อมูล นางสาว จันทร์ทับ

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

วัน/เดือน/ปี ที่เรียบเรียงข้อมูล วันที่ - เดือน กรกฎาคม ปี พ.ศ. 2557

ผู้บันทึกข้อมูล นายอานนท์ ไม่เด็น

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล

1. นายเกริกชัย ชาติไทยไตรรงค์

ตำแหน่ง วัฒนธรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. นางปัทมา รุจีวงศ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

3. นางสาว จันทร์ทับ

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ

ผู้ตรวจสอบและอนุมัติ นายเกริกชัย ชาติไทยไตรรงค์

ตำแหน่ง วัฒนธรรมจังหวัด

วัน/เดือน/ปี ที่อนุมัติ วันที่ - เดือน กันยายน ปี พ.ศ. 2557